

L'ART DEL PAGÉS

NOTA.

Nos veyém precisats á retirar los artículos que teniam preparats, per esser tantas las noticias rebudas y las sobrants pera un altre número.

CORRESPONDENCIA.

Mollet del Vallés, 6 d' Octubre. — ¡Tant debó que passés un vent que matés d' una vegada tots los ceps! Aquesta opinió es general per aquí ab lo fonament de que fa anys que la vinya 'ns arruina de mala manera.

¡Ha ben fugit aquell desitj de tenir vinyas costessin lo que volguessin que hi havia deu anys enrera! Es tant ja lo que molts están fastiguejats d' ellas, que aqueix Setembre ja se n' han arrencadas moltas; y no 's cregui que siguin vinyas vellas, son mayols de deu á vint anys: vinyas que eran al fort de llevar.

Aqueixa determinació l' ha ocasionada 'l mildiu, en primer terme, y las varias tacas filoxéricas que 's notan en diferents punts. Per lo mildiu, l' aygua celeste es bon remey; per la filoxera no n' hi ha cap. S' assegura que l' any vinent se vendrá 'l sofre arreglat ab cals y sulfat de coure pera poder atacar de cop l' oidium y mildiu.

De blat y cánem hem tingut una anyada regular; de rahims se pot dir malíssima, puig que en moltas vinyas de cuartera s' arreplegan cinch ó sis arrobas de rahims verdulosos; las monjetas, que ara 's van arrencant, son granadas, y 'l blat de moro, que va madurantse, sosté bon espigám.

Los preus de tots aqueixos géneros baixos. V. P.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Assecament artificial de las pansas.—Se tracta del vapor de sofre que produheix l' assecament en un temps que varia entre vuyt á quinze minuts, segons l' estat en que 'l rahim se trovi y que dona una pansa de color daurat molt agradable á la vista, sense perdre res de sas condicions naturals.

A Gandia s' ha probat y es tan senzill que cualsevol ho sab ferho. Los resultats han sigut molt satisfactoris.

Blat extranjer.—Son esperats en Tarragona vuit barcos ab cargament de blat á mes dels cinch que 's troban fondejats en aquell port.

Y..... visca 'l lliure-cambi.

Esperits d' industria.—En los actuals moments en que tan preocupada se troba la opinió pública ab motiu de la debatuda cuestió dels alcohols, creyém d' interés y utilitat lo donar á co-neixer los diferents drets que á la importació de dit article s' imposa en los principals paisos.

Venezuela, 550 franchs per hectólitro.—Perú, 525.—Méxich, 365.—Santo Domingo, 300.—Inglaterra y Russia, 287 á 455.—Estats Units d' América, 226 á 237.—Costa Rica, 220.—San Salvador, 200.—Xile, 182.—Ecuador, 165.—Fransa. 156'25.—Italia, 148.—Holanda, 128.—Grecia, Rumania y Estats de Colombia, 110.—Bélgica, 72 á 145.—Portugal, 94.—República argentina, 86'25.—Brasil 85'50.—Indias Orientals, 85.—Uruguay, 72.—Suecia y Noruega, 68 á 100.—Alemanya, 60 á 100.—Austria, 60 á 100.—Haití, 68'53.—Dinamarca, 33'65.—Suissa, 22.—¡¡ESpanya!! 21'10.—Egipte, 20.—Sérvia, 6'60.

Espanya; país eminentment vinícola, se troba dels últims de la llista.

Esperit extranjer.—La inacció de nostre govern en la cuestió dels alcohols, sa incomprendible calma devant de la ruina del país, y la unánime y poderosa manifestació de tota Espanya, fa que en certas comarcas s' inicié la idea d' acudir al govern de Fransa pera excitarlo á que continuhi la campanya empresa

contra 'ls alcohols d' industria y felicitarlo per las midas adoptadas y per haver rebutjat los cargaments de vins espanyols encabessats ab esperits no vinichs.

¡Quina vergonya!

Glassada primerenca.—Escriuhen de Perelló, que es tal la baixa que ha experimentat en aquell punt la temperatura, que se sent verdaderament fret; havent caygut alguna glassada que ha perjudicat en gran manera á la agricultura.

Lo blat de moro contra la filoxera.—En Austria se fan probas pera fer inatacables las vinyas per la filoxera. Lo medi trobat es senzillíssim y se deu á la casualitat.

Segons diu un periódich francés, s' ha observat que 'ls ceps plantats prop dels camps de blat de moro no son atacats per l' insecte, segons s' afirma.

Lo borrax contra 'l mildiu.—Un culliter de Besalú assegura haver curat lo *mildiu*, ab resultats molt favorables, per medi del *borrax*, en la proporció de 3 parts d' aquest, per 97 d' aygua; de qual remey se fá aplicació al moment de notarse en los pámpols senyals de la aparició del *mildiu*.

La adopció d' aquet remey té la ventatja de no tenir de fer cap gasto en cas de que la plaga no se presenti.

Malalties del bestiar.—Lo bestiar de llana existent en los termes municipals de Vilabertrán y Alfar está essent objecte de exámen per havérselhi desenrotllat en gran escala la malaltia del carbuncle. Los estragos que causa, son ja extraordinaris.

La malaltia epidémica que ataca al bestiar porquí de Granollers ha prés gran increment en la comarca del Vallés, segons s' assegura.

Se tracta de la manera d' impedir que 's destini al consum lo bestiar porquí que en tan gran número ha mort y continúa morint en varis pobles, com son Malgrat, Palautordera, Sant Gervasi, etc., resolventse que vagi una comissió á examinar quina es la epidemia que regna en aquets punts y 'l modo de combátrela. La epidemia sembla ser la *roseola*, malaltia infecciosa mes grave que 'l tifus.

Medis senzills pera reconeixer l' esperit de vi.—L' alcohol pur de vi posseheix un olor agradable y sabor franch sense acritut. Cuan s' evapora en las mans no deixa cap olor desagradable, pero si es impur despedeix un olor particular, segons sa procedencia.

Vessant algunas gotas en un paper y evaporant per lo remenament en l' aire, se percibeix al fi l' olor dels olis essencials que puga contenir.

Cuan l' alcohol es pur, no s' enterbola al barrejarlo ab aygua; pero si es impur, s' enterbola per los olis y l' alcohol amilich.

Además se reconeix per lo sabor desagradable del líquit.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

La baixa dels blats, si bé ja en molt reduhida escala, no cessa en la totalitat de mercats del mon, á escepció de Fransa en que s' ha contingut y regna alguna fermesa.

S' esperan nous y forts cargaments de blats estrangers en la plassa de Tarragona, y com las existencias son grans, s' ofereix la classe Berdianska, que es la millor que arriba del mar Negre, á 12'25 pissetas la cuartera de 55 kilos.

Banyolas.—La fira anomenada de Sant Miquel se vejé bastant concorreguda especialment per lo que respecta al concurs de bestiar. Segons datos, hi havia 700 caps de bestiar de llana, 1.200 de boví; 800 de mular y 900 de porquí.

Galera.—La cullita d' oli se presenta ab bon aspecte, si be se tem que vinga prompte son desprendiment, y allavoras quedaría minvada; la existencia d' oli es nula per haverse venut la setmana última las duas ó tres partidas que quedavan, al preu de 16'15 pissetas los 16'60 litros.

Montblanch.— Los mercats d' aquesta vila d' algun temps en aquesta part están molt desanimats, lo qual no es estrany si se té en compte que en la sembra y en la verema están ocupats tots los brassos útils d' aquesta comarca.

Morella. — Las firas han estat molt concorregudas, assistinthi negociants de Catalunya, Valencia y altres regnes d' Espanya.

Lo número de caps de bestiar s' acostava á 50,000, fentse bastantas operacions.

Murtas. — S' ha presentat tan malament la cullita de atmetlla, tants estragos fá la filoxera, y es tan complerta la paralisació de tota classe de travalls, que la miseria es inmensa y cada dia es major la emigració en busca de medis de subsistencia de que aquí falta en absolut.

Tivissa. — Aquet que es un dels pobles de Catalunya que mes atmetlla produheix, los frets mataren la flor, y en lloch de poder recullir vint mil cuarteras, en prou fenyas se 'n recullirán unas quatre mil aquest any. Se venen en la actualitat á 20 pessetas la cuartera.

Valencia. — L' oli ha experimentat darrerament una notable alsa, que es de suposar continuará fins la época de moldre la oliva.

Tal cambi se deu, segons noticias, al agotament de las existencias de dit caldo, á la escassa cullita que se presenta en Aragón y Andalucía, y á la derogació de las tarifas especiales de ferro-carrils que favorian los transports del indicat líquit.

Los negocis de la pansa están bastant paralisats en Valencia. Los culliters pretenen un augment de preu que justifican ab la pérdida de gran part de la cullita á consecuencia de las plujas, y los negociants no se decideixen á aceptar aquella alsa fins que vegin com es acceptada en los mercats consumidores.

Un poch ha pujat, no obstant, lo preu, pagantse á 26 pessetas la classe superior, á 25 la classe bona y á 23 la corrent.

De Gandía afegeixen á aquestas noticias lo següent:

Continuan molts culliters preparantse pera elaborar vi de la pansa que no han pogut utilizar, y del rahim que no reuneix condicions pera ser escaldat. Altres fan mistelas y los elaboradors d' aquesta, compran á dos y tres rals la arroba de rahim ó de cabrerots, inservibles pera altres usos.

VINS.

Canet de mar. — La cullita ha sigut bastant regular y los pagesos esperan treure bon most del such de rahims.

Fransa — Las primeras partidas de vins nous de Vinaroz que han arribat á Cette, s' han negociat á 32 franchs hectólitre. Las procedencias de Valencia s' han cedit en la última setmana de 25 á 28 franchs, y las de Mallorca de 20 á 21'50.

Diñ mercat ha estat animat.

Galera. — Diuhen de aquest poble que toca á son fi la cullita, sens que fins á la fetxa s' hagi presentat cap comprador de rahim ni de most. La cullita es superior en quant á la cantitat, donant la majoria de las vinyas uns rendiments fabulosos: respecte á la calitat no es més que regular.

Granollers — Los resultats de la verema son desastrosos. De fruyt poch y de malísima calitat á causa del *mldiu*. Alguns culliters pera prevenir los funestos efectes d' aquesta plaga feren ús del sulfat de coure y de la cals, logrant part d' ells, bon resultat y altres no, degut sens dubte á no haver fet la aplicació en época oportúna.

Lleyda. — La verema d' aquesta capital resulta d' excelent calitat, encara que no molt abundant per los frets de la sortida del hivern. Lo preu varia entre 10 y 11² y 11 y 11² pessetas carga de *paheira*.

Montblanch. — La cullita no passa de regular. Lo rahim negre se paga de 9 á 12 pessetas la carga de 12 arrobas y lo blanch de 4 á 5 pessetas, segons las classes, essent poch numerosas las transaccions.

Palamós. — Las vendas que s' han fet de rahim varian desde 4 á 6 pessetas lo quintá; preu que ofereix poch benefici als culliters de ví.

Pont de Armentera. — Los pagessos están bastant satisfets de

la cantitat y calitat del rahim; no aixís del preu, que sols se paga á 8 pessetas la carga de 18 arrobas lo rahim blanch y de 12 á 12 y 1/2 lo negre.

Reus.—Se poden donar per acabadas en tot lo Camp las ope-
cions de veremar.

En nostra ciutat se trascola de valent: los vins han resultat molt variats en la classe. Mentres los uns sols fan de 9 á 10 graus, los altres arriban á 15 y á 16.

En aquesta ciutat se fan operacions d'importancia en vi, però los preus de cada dia son mes inferiors, de manera que á 21 pessetas ha d'ésser bona classe per colocalo.

Sant Pol de mar.—La cullita no será escassa, però defraudará las esperansas que molts culliters havian concebut avans d'entrar los rahims; tementse que alguns vins surtin un poch defectuosos á falta de maduració en determinadas vinyas.

Sitjes.—Las transaccions en lo ví negre pot dirse que han sigut nulas, no podent per tant afirmarse si serán favorables.

La important y detinguda operació de veremar lo rahim malvasía, moscatell y demás, que produheixen los richs vins especials de aquesta comarca, segueix encara y per lo tant no pot fixarse 'l resultat.

Tarrassa.—La cullita ha sigut péssima, sembla que no será mes enllá que la meytat.

Torroja.—Lo dia primer del actual se va comensar en aquesta població la recolecció de la verema, que aquest any será regular en cantitat, pero creyém será superior en qualitat, perquè lo most varia entre 15 y 17 graus, segons la partida d'ahont procedeix; la recolecció se verifica ab molt bonas condicions atmosféricas.

Valencia.—Los accidents de la verema y los preus del rahim han tingut en la provincia de Alicant las mateixas peripecias

que en la de Valencia. Segons diuen de Monovar, que es un dels grans centres productors de ví, comensá la campanya pagantse á 5 rals la arroba de rahim, pero aquell preu sols se sostingué tres ó quatre dias, baixant á 4 rals y encara menos. Los negociants que altres anys compravan grans quantitats pera elaborar per si mateixos los vins, se retregueren al veure que las moltas plujas havian perjudicat la fruyta, la qual no pot donar aquest any lo most de bona qualitat, que gosa de molt crédito en aquella comarca.

Allí, com per tot arreu, será aquest un mal any pera 'ls agricultors.

CALENDARI FILOXÉRICH.

OCTUBRE

Estat del parásit — Los raícolas se 'n van á sos cuartels d'hivern.

Operacions y tractaments: Verema.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.